

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000796

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Налівайко Андрій Олександрович

2. Andrii Nalivaiko

Кваліфікація: 032

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: історія та археологія

Дата захисту: 12-02-2024

Спеціальність за освітою: історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.032.2022 / ID 872

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.29, 03.09

Тема дисертації:

1. Леонід Беркут: український медієвіст на зламі епох.
2. Leonid Berkut: Ukrainian medievalist at the turn of the epochs.

Реферат:

1. Переосмислення минулого України збільшило зацікавлення багатьма постатями, світочами української історичної науки, про яких в радянський час майже забули. Все це зумовило появу значної кількості традиційних біографічних досліджень, головною метою яких було відтворення здобутків біографії українських діячів. Леонід Миколайович Беркут (1879–1940) – український вчений історик, педагог, професор, дослідник західноєвропейського середньовіччя та західноєвропейської історії, питань методології історії. З 1928 року – доктор історії європейської культури. Він був одним із найяскравіших українських інтелектуалів свого часу. Однак сьогодні про Л. М. Беркута не написано жодної монографії, не реконструйовано інтелектуальну біографію, багато моментів з життя українського науковця лишаються невивченими. До цього часу не визначено місце вченого в розвитку медієвістики в Україні. Отже, перед українськими вченими повстало завдання остаточного повернення Л. М. Беркута в науку, адже його наукові розвідки і досі актуальні. У вступі розкривається актуальність теми, зазначається об'єкт і предмет дослідження, хронологічні

та територіальні межі. Формулюються мета і завдання роботи, розкриваються методи дослідження, наукова новизна, практичне значення та апробація одержаних результатів. Вказуються основні досягнення здобувача. Перший розділ роботи присвячено огляду літератури та аналізу джерел з проблеми. Джерельна база дисертаційного дослідження була представлена неопублікованими та опублікованими джерелами. Серед неопублікованих джерел основу дослідження становлять джерела особистого походження, виявлені у фондах Центрального державного історичного архіву України м. Києва, Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України, Державного архіву м. Києва, Інституту рукописів Національної бібліотеки України НАН України ім. В. І. Вернадського, Державному архіві Ростовської області м. Ростова-наДону, Російського державного історичного архіву м. Санкт-Петербурга. Документи, що відклалися у згаданих архівах, вдало доповнюють один одного. Крім архівних матеріалів, до неопублікованих історичних джерел можна віднести матеріали Інституту Рукопису НБУ ім. В. І. Вернадського. Практично всі використані архівні документи вперше введені до наукового обігу. До опублікованих історичних джерел ми віднесли всі охоплені нами роботи самого Л. М. Беркута, які дають можливість усвідомити погляди та методологічні установки вченого. Ці роботи були виявлені в Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського м. Києва. Стосовно історіографії проблеми слід зазначити, що про Л. Беркута як вченого написано вкрай мало. Сьогодні Л. М. Беркут не є відомим у світі й Україні. Втім деякі відомості про вченого ми знаходимо у низці праць, присвячених викладанню історії середніх віків в Україні в 20-30 рр. ХХ ст., в історіографічних працях загального характеру. Згідно з прийнятими в сучасних дослідженнях критеріями, джерелознавчий та історіографічний корпус було систематизовано за проблемно-хронологічним принципом.

2. The reappraisal of the past Ukraine has increased interest in many figures, luminaries of Ukrainian historical science who were almost forgotten in Soviet times. All of this led to the emergence of a significant numbers of traditional biographies, the main theme of which is to reproduce the achievements of the biography of Ukrainian figures. Leonid Mykolayovych Berkut (1879-1940) – Ukrainian historian, teacher, professor, researcher of Western European Middle Ages and Western European history, history methodology. He`s been the Doctor of history of European Culture since 1928. He was one of the brightest Ukrainian intellectuals of his time. However, today no monograph has been written about L. M. Berkut, no intellectual biography has been reconstructed, and many moments in the life of the Ukrainian scientist remain unexplored. So far, the place of the scientist in the development of medieval studies in Ukraine has not been determined. Fill this gap and this study is intended. The introduction reveals the relevance of the topic, indicates the object and subject of research, chronological and territorial boundaries. The purpose and tasks of the work are formulated, research methods, scientific novelty, practical significance and approbation of the obtained results are revealed. The main achievements of the achievements are indicated. The first section is devoted to a review of the literature and analysis of sources on the problem. The source base of the dissertation research was presented by unpublished and published sources. Among the unpublished sources the study is based on sources found in the funds of the Central State Historical Archive of Ukraine, Kyiv, the Central State Archive of Supreme Authorities of Ukraine, the State Archive of Kyiv, the Institute of Manuscripts of the National Library of Ukraine of V. I. Vernadsky, the State Archives of the Rostov region of Rostov-on-Don, the Russian State Historical Archives of St. Petersburg. The documents deposited in the mentioned archives successfully complement each other. In addition to archival materials unpublished sources include materials of the Institute of Manuscripts of the NLU of V. I. Vernadsky. Almost all used archival documents were first introduced into scientific circulation. To the published sources we have included all the works of L. M. Berkut which give the opportunity to understand the views and methodological attitudes of the scientist. These works were discovered in the National Library of Ukraine of V. I. Vernadsky, Kyiv. Regarding the historiography of the problem it should be noted that very little has been written about L. Berkut as a scientist. Today L. M. Berkut is not known in the world and in Ukraine. However, we find some information about the scientist in a number of works devoted to the teaching of the history of the Middle Ages in Ukraine in the 20-30s of the XX century, in historiographical works of a general nature. According to the criteria adopted in modern research, the source and historiographical corpus was systematized according to the problemchronological principle. The second section is devoted to the stages of life and scientific work of L. M. Berkut. An attempt was made to restore the creative path

of the Ukrainian historian, pedagogue, lecturer at the universities of Kyiv, Warsaw and Don, Leonid Mykolayovych Berkut (1879–1940), a prominent researcher of the Western European Middle Ages. His scientific foreign studies, the process of formation of L. Berkut as an intellectual, a specialist in the field of medieval studies are studied. His scientific-teaching and pedagogical activity in its historical context in the circumstances of «breaking of epochs» is characterized. If the formation of L. Berkut as a scientist took place in sufficiently favorable conditions for this, the establishment of Soviet power had unfortunate consequences for the medievalist scientist. The dissertation mentions the severe political consequences of state repression and ideological pressure in which the Ukrainian scientist had to live and work.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Налівайко А. Генеза боротьби за інвеституру між світською та духовною владою в Англії у дослідженнях Л.Беркута. Старожитності Лукомор'я 2022. № 1 (10). С.5 Січень-Лютий.
- Налівайко А. Леонід Миколайович Беркут: етапи творчого шляху вченого. Емінак : науковий щоквартальник. Миколаїв, 2021. № 2 (34). С. 288–293.
- Налівайко А. Урбаністичні студії Леоніда Беркута. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. 2021. Т. 32 (71), № 1. С. 120–128.
- Налівайко А. Боротьба за інвеституру між світською та духовною владою в Англії в дослідженнях українського медієвіста Л. Беркута. Літопис Волині Всеукраїнський науковий часопис Чис. 26. 2022 С.224
- 6. Nalivaiko A. Lives of saints in the early middle ages, as a historical source in the researches of L. M. Berkut. PNAP Scientific journal of Polonia university. 2021. Vol. 44, № 1. P. 101-107.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U006477

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Немченко Ірина Вікторівна
2. Iryna Niemchenko

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Венгер Альберт Григорович

2. Albert Venher

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;ORCID ID 0000-0002-3117-7752 Google

Scholar;<https://scholar.google.com/citations?user=QMtRqyoAAAAJ&hl=en> Researchgate ID albert-hrihorovich-venger

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Валерій Валерійович

2. Valerii Levchenko

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний морський університет

Код за ЄДРПОУ: 01127777

Місцезнаходження: вул. Мечникова, буд. 34, Одеса, 65029, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лиман Сергій Іванович

2. Serhii Lyman

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет ім В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 01071205

Місцезнаходження: , Харків, Харківський р-н., 61077, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Музичко Олександр Євгенович

2. Oleksandr Muzychko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Хмарський Вадим Михайлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Хмарський Вадим Михайлович

